

Aleg. 242.

Sprawozdanie

komisyi szkolnej o 54 petycyach nauczycieli, gron nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych z rozmaitych stron naszego kraju, tudzież Redakcyi „Szkolnictwa ludowego“ w Nowym Sączu (l. s/p. 149/87, 150/88, 152/90, 161/99, 190/128, 212/150, 229/167, 230/168, 270/194, 271/195, 272/196, 273/197, 274/198, 275/199, 276/200, 454/378, 455/379, 456/380, 524/436, 525/437, 526/438, 527/439, 528/440, 533/445, 536/448, 670/570, 672/572, 673/573, 674/574, 675/575, 780/672, 781/673, 782/674, 868/745, 869/746, 870/747, 871/748, 878/755, 920/797, 941/809, 967/829, 973/835, 974/836, 1093/938, 1134/961, 1141/968, 1142/969, 1204/1016, 1246/1049, 1279/1073
o polepszenie bytu materialnego

Wysoki Sejmie!

Jest temu nie spełna 2 lata, kiedy na wniosek komisji szkolnej, wywołany licznym wnioskami pojedynczych posłów, Wysoka Izba przystąpiła do uchwalenia ważnej zmiany ustawy szkolnej z r. 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, mającej na celu znaczne polepszenie bytu materialnego naszych nauczycieli w tychże szkołach. Zdawało się, że sprawę tę uważać można było na dłuższy czas jako stanowiącą załatwioną, chociaż Komisji i Wysokiemu Sejmowi wcale nie było tajem, że mimo znacznego polepszenia płac nauczycielskich one w ogólności są niskie i że później ale na wszelki sposób po przebiegu większej liczby lat, gdyby stan funduszu krajowego się polepszył, przystąpić będzie trzeba do znaczniejszego ich podwyższenia.

Tymczasem tak w przeszłym, jak i w obecnym roku z najrozmaitszych stron wnoszone bywają do Wysokiego Sejmu liczne petycje, zaopatrzone podpisami mnóstwa nauczycieli, w których dosadnie skreślonym jest rozpaczliwe położenie tychże z powodu nędznego stanu ich materialnego i w których prośby wystósowane są o jak najrychlejsze uchylenie tego stanu przez ponowne uregulowanie płac nauczycielskich.

Komisja szkolna wcale nie zapoznaje ważnych powodów, które stan nauczycielski do tego kroku skłoniły, ale z drugiej strony nie może z oka spuścić stanu finansów krajowych, który nie dozwala żadną miarą na uchwalenie jakiegokolwiek zasadniczych w tym kierunku zmian, zwłaszcza że komisja szkolna na obecnej sesji występuje z propozycją bardzo ważnych zmian ustawy szkolnej w innym kierunku, które nowy i dotkliwy ciężar na fundusz krajowy sprowadzić muszą.

Jednakże komisja szkolna nie może także doradzić Wysokiej Izbie uchwalenia prostego przejścia do porządku dziennego nad wszystkimi powyższymi petycjami, bo być może, iż się pomiędzy niemi znajdują takie, które jak najrychlejszego uwzględnienia wymagają, zwłaszcza że i to trzeba mieć na oku, że niestety kilkaset szkół jest obecnie bez nauczycieli, a potrzeba zapobiegnięcia brakowi sił nauczycielskich staje się coraz gwałtowniejszą.

W jaki zaś sposób w podobnych jaskrawych przypadkach ma się zaradzić złemu, tego komisya szkolna obecnie wypowiedzieć nie jest w stanie, bo w niejednym wypadku może udzielenie zapomogi wystarczy, ale byś także może, iż Rada szkolna krajowa, która jest najkompetentniejszą do należytego ocenienia oddziaływania nowej ustawy z 15. czerwca 1892. (Nr. 40 dz. u. kr.) na nasze szkolnictwo, uzna za stósowne, aby już teraz polecić jakie drobniejsze niezbędne zmiany tejże ustawy.

Dlatego wnosi Komisya szkolna:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie petycye mające na celu polepszenie bytu stanu nauczycielskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby je zbadał, a w szczególności, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową, zastanowił się nad tem, czy zachodzi już obecnie konieczność wprowadzenia jakich zmian w ustawie z dnia 15. czerwca 1892 (Nr. 40 dz. u. kr.) a gdyby tak było aby odpowiednie wnioski na następnej sesji przedłożył.

Lwów 8. lutego 1894.

Przewodniczący:

Czartoryski.

Sprawozdawca

Zoll.

